

Orð: Dagny Joensen

Myndir: Kalmar Lindenskov

Jutta Zilliacus, rithøvundur:

eitt oyra. Eg fór til Haraldsen í Fuglafirði, sum var reiðari fyri bátinum, sum maðurin var við. Eg bað hann geva mær nokur oyru, sum eg visti at maðurin átti hjá honum, men hann noktaði og segði mær, at hann átti ongan pening.

- Eg var so ørg og fór beint at ringja til sparikassastjóran í Havn og segði honum tað, sum Haraldsen hevði svarað mær aftur.

Sparikassastjórin segði tá, at maðurin hevði sagt ósatt fyri mær, tí hann átti pening - bæði í sparikassa og banka!

- Tí orki eg ikki at hoyra í dag, at fólk stóð fyri at missa hús og heim, tí so nógv stóð á mær, tá eg ikki kundi gjalda hvørjum sít. Eg veit, hvussu slíkt nívir fólk.

Í 1944 fluttu Jóhann og Bergitta til Havnar at búgva. Tey keyptu hús í Tvørgøtu, har tey búðu til stutt fyri at maðurin doyði. Í átta ár búði Bergitta hjá dótturini, áðrenn hon fór á Ellisheimið.

Hvussu kendist tað at flyta á Ellisheimið?

- Tað dámdi mær bara væl. Eg hevði havt mína dagligu gongd har leingi, tí ein vinkona mín Elsa Thomsen, búði har. Eg kendi væl øll, sum búðu her, og tí var tað sum at koma heim, á ein hátt.

- Eg veit ikki um tey gomlu, sum búgva heima hava tað so gott. Har kemur kanska bert ein heimahjál av og á, og so sita tey gomlu.

Her vitja nógv fólk, og um tú hevur brúk fyri hjálpi, so er tað trygt at búgva her.

LEINGIST HEIM

- Eg haldi, at um fólk ikki dáma her, so er tað teirra egna skyld.

Bergitta sigur frá teimum mongu ferðunum, hon hevur verið í Noregi og vitja ein beiggja sín, sum giftist við norskari gentu. Seinast var hon í Noregi, tá hon var 79 ára gomul.

- Nú fari eg ikki at ferðast aftur, tí beini eru ikki so góð longur.

Eru dagarir ikki langir, tá tú ikki kanst fara út longur?

- Nú eru árin vorðin so mong. Eg skal ikki klaga, men heldur takka Gudi fyri, at eg eri so byrg, sum eg eri.

- Onkuntíð leingist eg heim, men eg má liva so leingi sum Várhara vil. Sjálvandi eru tað lötur, at eg leingist heim. Eg varð frelst 24 ára gomul, og eg haldi, at eg havi Gudi nógv fyri at takka. Eg lýti á Hann og veit, at Gud tekur meg heim, tá tíðin hjá mær her á foldum, er rokkin, sigur Bergitta Berg.

Áhugaverdan fyrilestur

— um finska/estlenska
barndóm sín

Mánadagin 12. november verður ein serliga áhugaverður fyrilestur í Norðurlandahúsinum. Ein fyrilestur, sum Jutta Zilliacus heldur, um barnaárin í Estlandi og estlendsk barnaár í útlegd í Helsingfors.

Jutta Zilliacus er fødd í Finnlandi, og foreldur hennara eru ættað úr Estlandi. Hon var ein av teimum leiðandi innan finnlendskan/ svenskan politikk í finska ríkisdegnum. Sum rithøvundur og blaðkvinna telst hon millum tey fremstu í Finnlandi. Tey seinnu árin hevur hon verið millum tey fyrstu vestanefir, sum hava vitjað í Estlandi. Hon hevur møtt gomlum vinfólki, sum hon hevur kent frá barnaárunum, og eisini hevur hon møtt teimum nýggju leiðarunum. Men nógv av vinfólkunum frá barnaárunum eru ikki enn á lívi. — Drikin av stalinistinum í Estlandi ella í fangatippum í Sibiria.

Í bók síni »En annorlunda barndom«, fær Zilliacus teg at fáa eyggni upp fyri, hvussu tað er at kenna seg sum ein fremmandur í einum fremmandum landi. Mamma hennara kom frá fátækum korum í Estlandi, men kom kortini at tæna á vetrarborgini í Leningrad og kom í samband við teir, sum eisini høvdu havt maktini, tá ið hon var smágenta. Hon segði dóttur síni Jutta heldur eina aðra søgu enn ta almennu

um kollveltingina í Leningrad. Ein søga sum nobelprisvinnarin Joseph Brodsky nógv ár seinni kundi staðfesta og siga frá.

Pápi Juttu var tónleikari og stemmaði piano og livdi av hesum og var við til allar tær stóru konsertirnar í Moskva.

Eisini hann varð noyddur at ryma, tí hann, sum hevði eina pianofyrirteku, knappliga varð hildin at eiga pening.

Foreldur hennara møttust í Helsingfors, og tað er í hesum estlenska livinum í útlegd, at Jutta veksur upp.

Avbera góðar summarfrítíðir í Haapsalu og í Estlandi, sum næmingur á tí týska skúlanum og altíð við meiri ella minni vitan og lurtan eftir øllum tí spennandi, sum er í einum umhvørvi, sum veit og vil vita nógv, men sum lítið kann siga um stórveldið fyri eystan.

Bókin »En annorlunda barndom« visir okkum í veruleikanum ein ódrvisi barndóm, í einum menniskjaligum og friðarligum landi. Eisini fær hon fram, at fyrst nú eftir »Glasnost« er ein nýggj vón komin til sjóndar fyri baltisku londini, og er hetta eisini komið til sjóndar fyri okkum vestanfyri.

Í fyrilestrinum komandi mánaðvöld fer Jutta Zilliacus eisini at tosa um stöðuna í dag.

Hon vitjar javnan Estland og hini baltisku londini.

Føroya symfoniorkestur heystkonsert

við stórfringnari skrá

FSO hevur eins og áður, eisini føroyski íblást verk á skránni. Hesaferð er tað verk eftir Sunnleif Rasmussen, eftir yrkingini »Mikið varð mær givin,« hjá Karsteni Hoydal

Tann 2. des. hevur FSO sína 14. konsert í Norðurlandahúsinum, og ikki kann sigast annað enn, at stóran verður tikið til hesa ferð. Eitt tað kendasta og kanska eisini mest spælda, men samstundis eisini mest sigandi symfoniska verkið í klassiska heiminum, 5. symfoniin av Ludvig van Beethoven, lagnusymfoniin, saman við kendu violinkonsertini av Max Bruch, eru á skránni.

Sum altíð, so roynir FSO at hava eitt føroyskt ella føroyskt íblást verk á skránni. Hesaferð ein komposition av Sunnleivi Rasmussen; verkið hevur hann skrivað stóra skaldi okkara, Karsteni Hoydal, sum doyði fyrr í árinum, til áminningar. Yrking Karstens »Mikið varð

mær givin« hevur givið Sunnleivi íblástur til verkið.

Fjórða verkið á skránni er 2. satsurin úr guitarkonsert av spanska tónlistamanninum Jauquin Rodrigo.

Ikki minni enn tveir solistar vera við. Soloini í violinkonsertini av Max Bruch spælir ungi violinsníðlingurin Miguel Negri úr Argentina. Hesin er næmingur hjá honum í Føroyum vælkenda Alberto Lysy, og hevur hann verið her áður við Kamerata Lysy. Hin solisturin er guitarspælarin Pétur Jónason, íslendingur, sum just er á konsertferð í New Zealandi, Australia og Onglandi. Hann endar ferð sína við konsertum her í Føroyum.

Konsertin verður stjórnað av Martini Mouritsen.

Bergitta Berg: - Tá eg flutti á Ellisheimið fyri 15 árum síðan, var tað sum at koma heim, tí eg hevði vitjað vinkonuna Elsu Thomsen, sum eisini búði her.

Høli á Argjum

Uml. 62 fermetrar til stöddar miðskeiðis á Argjum við inngongd av Argjavegnum — til leigu frá ársskiftinum 90/91.

Hølini eru vinnuligskandi til skrivstovu, annað vinnuligt endamálið ella sum goymsluhøli.

Tlf. 11820